

ALERTA

EL TEU BUTLLETÍ D'ACTUALITAT

EUROPA

EUROPA
OPORTUNITATS
DE FORMACIÓ
I OCUPACIÓ

ÍNDEX DE CONTINGUTS

I. FUTUR D'EUROPA	3
☒ DESINFORMACIÓ I PARTICIPACIÓ POLÍTICA: ALGUNS AVANÇOS I SERRELLS PENDENTS	3
☒ CONSELL EUROPEU: CONCLUSIONS DE LES REUNIONS	5
☒ PRIORITATS PRESIDÈNCIA FINLÀNDIA	9
☒ BREXIT: SEGUEIX ELS AVANÇOS DES DE LA NOSTRA WEB	11
II. MONOGRAFIA: INTEL·LIGÈNCIA ARTIFICIAL, UNA PRIORITAT POLÍTICA	12
1.- ANTECEDENTS	12
2.- ACCIONS DE LES INSTITUCIONS EUROPEES EN MATÈRIA D'INTEL·LIGÈNCIA ARTIFICIAL	13
III. NOTÍCIES	20
☒ REUTILITZACIÓ DE L'AIGUA: ORIENTACIONS GENERALS DEL CONSELL	20
☒ DOCUMENT PROVISIONAL DE VIATGE: NOVA REGULACIÓ	22
☒ DIRECTIVA (UE) 2016/800 SALVAGUARDA DE MENORS: ENTRADA EN VIGOR	23
☒ Unió de l'Energia: Visió política per a la pròxima legislatura	25
☒ MAJOR TRANSPARÈNCIA EN LA CADENA ALIMENTÀRIA	27
☒ UNIÓ DELS MERCATS DE CAPITALS: FINANÇAMENT PARTICIPATIU	28
☒ INICIATIVA, UNIVERSITATS EUROPEES: SELECCIÓ	29
IV. QUALITAT DE L'AIRE: ESTACIONS DE MESURAMENT	31
V. CONSULTES PÚBLIQUES	33

I. FUTUR D'EUROPA

❖ **DESINFORMACIÓ I PARTICIPACIÓ POLÍTICA: ALGUNS AVANÇOS I SERRELLS PENDENTS**

Les últimes eleccions al Parlament europeu, del passat 26 de maig, han suposat un daltabaix a la tendència a la baixa de la participació ciutadana en anteriors comicis europeus. A la Unió Europea, la participació va pujar uns 8 punts, mentre que a Espanya van ser 7 punts en comparació amb les eleccions al PE de 2014; aquestes dades suposen no solament una bona notícia per al projecte europeu, que continua viu, sinó també tradueix un augment de l'interès de la ciutadania sobre els assumptes europeus. I tot això, malgrat la constant proliferació de notícies falses sobre política que intenten dirigir el sentit del vot, l'opinió pública en general, i crear un estat de desinformació l'única conseqüència de la qual és l'auge de formacions polítiques extremistes i euroescèptiques, construïdes sobre fal·làcies distribuïdes per les xarxes sense cap control.

La Unió Europea, conscient del problema de la desinformació en l'àmbit de la política, va començar a treballar en 2015 contra les campanyes de desinformació provinents de Rússia; en les conclusions del Consell europeu de març de 2015 s'instava l'Alta Representant de la Política Exterior i de Seguretat Comuna: "que, en cooperació amb els Estats membres i les institucions de la UE, prepare abans de juny un pla d'acció sobre comunicació estratègica". És el punt de partida de la *task force East StratCom*, adjunta al Servei Europeu d'Acció Exterior, el principal objectiu de la qual és el d'explicar bé i difondre les polítiques europees en països com Ucraïna, Armènia o l'Azerbaidjan. Una altra de les fites es va produir el setembre de 2018, amb la publicació del *Codi de bones pràctiques* que van signar empreses com Facebook, Twitter o Google, i que establia una sèrie de compromisos en relació amb la lluita contra la desinformació. El mateix any, la Comissió Europea va posar en marxa un Grup d'Alt Nivell per a analitzar i col·laborar en l'elaboració de polítiques i mesures de lluita contra les notícies falses; cal ressaltar que en aquest grup hi havia un membre espanyol, Clara Jiménez Cruz, periodista i creadora del web Maldita.es, que fa un gran treball denunciant i investigant falses notícies relacionades amb la immigració o la ciència, entre altres temes. L'informe final del Grup d'Alt Nivell recomana una aproximació multidimensional al problema de la desinformació i, de manera més específica, proposa les mesures següents:

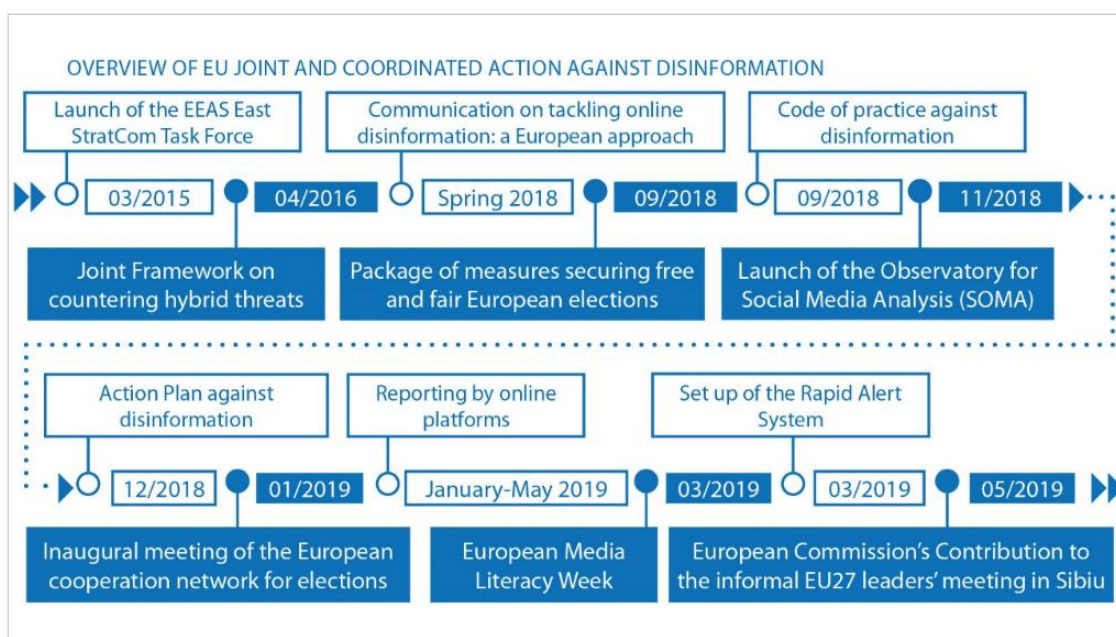
- Millora de la transparència de les plataformes digitals de notícies.
- Promoció de la formació sobre mitjans de comunicació i informatius per a frenar la desinformació.

- Apoderament dels usuaris i dels periodistes mitjançant eines que els permeten bloquejar les notícies falses.
- Salvaguarda de la diversitat i sostenibilitat del marc informatiu europeu.
- Continuar amb la investigació sobre l'impacte de la desinformació a Europa per a avaluar les mesures adoptades i realitzar els ajustos necessaris.

Així mateix, l'informe també adverteix que qualsevol forma de censura, pública o privada, hauria de rebutjar-se, perquè no perille un dret fonamental com la llibertat d'expressió.

Per tant, i a manera de conclusió, pot afirmar-se que la Comissió Europea continuarà lluitant contra la desinformació, i el mateix mandat tindrà el pròxim o la pròxima Alt representant; l'objectiu primordial d'aquestes mesures és seguir amb la construcció de democràcies europees fortes i d'assentar els principis i valors de la Unió Europea.

Infografia sobre els passos donats en matèria de lluita contra la desinformació (fins a maig de 2019):

Per a més informació:

Informe final del Grup d'Alt Nivell: <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/final-report-high-level-expert-group-fake-news-and-online-disinformation>

Codi de bones pràctiques contra la desinformació: <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/code-practice-disinformation>

❖ CONSELL EUROPEU: CONCLUSIONS DE LES REUNIONS

Els dies 20 i 21 de juny, i el 30 de juny (Consell Europeu extraordinari allargat fins al 2 de juliol) va tindre lloc l'últim Consell Europeu del semestre a Brussel·les. Dels temes a destacar, l'adopció de l'Agenda Estratègica de la UE per al període 2019-2024.

Entre els temes tractats es troba també el BREXIT, respecte del qual ens remetem al [nostre web](#) on es troba actualitzada i detallada la informació d'acord amb els avanços que es van produint i a l'article especialitzat que es troba en aquesta mateixa Alerta.

Quant a la resta de matèries que van ser objecte de debat en la reunió es troben l'euro, el clima, la desinformació, el pressupost a llarg termini de la UE i les relacions exteriors, en particular Rússia i Turquia.

A continuació es destaquen alguns punts de cada bloc:

- [Agenda Estratègica 2019-2024](#): Ofereix un marc i una direcció de caràcter general per a donar resposta als reptes que afronta la Unió en un entorn mundial contínuament canviant i se centra **en quatre prioritats principals**:
 - -protegir els ciutadans i les llibertats;
 - -desenvolupar una base econòmica sòlida i dinàmica;
 - -construir una Europa climàticament neutra, ecològica, justa i social;
 - -promoure els interessos i valors europeus en l'escena mundial.
- [Marc Financer Plurianual](#): Han demanat a la Presidència finlandesa entrant que continue desenvolupant el marc de negociació, que servirà per a aclarir les opcions de negociació existents. Sobre aquesta base, el Consell Europeu mantindrà un canvi d'impressions l'octubre de 2019, amb la finalitat d'aconseguir un **acord sobre el pressupost** a llarg termini de la UE abans que acabe l'any.
- [Canvi climàtic](#): Han subratllat la importància d'intensificar l'acció mundial pel clima per a aconseguir els objectius de l'Acord de París de cara a la Cimera sobre l'Acció Climàtica convocada pel secretari general de les Nacions Unides al setembre. Una gran majoria d'Estat membres considera que la neutralitat climàtica ha d'aconseguir-se en **2050** a

tot tardar. El Consell Europeu conclourà les seues orientacions abans que acabe l'any, perquè l'estratègia a llarg termini de la UE s'adopte a principis de 2020.

- **Desinformació:** Els dirigents de la UE han demanat una major obstinació per combatre la desinformació després de les últimes eleccions europees (*vegeu l'article en aquesta mateixa alerta sobre aquest tema*), i han acompanyat favorablement la intenció de la Comissió d'avaluar el compliment dels compromisos adquirits per les plataformes en línia en el marc del Codi de Bones Pràctiques. També han celebrat la recent adopció d'un nou règim de sancions destinat a atallar els **ciberatacs** i han advocat perquè es prenguen noves mesures per a impulsar la resiliència de la UE enfront de les amenaces híbrides i les ciberamenaces procedents de fora de la UE.
- **Relacions exteriors:** Els dirigents de la UE han acordat per unanimitat **prorrogar sis mesos més les sancions econòmiques imposades a Rússia** i han demanat la represa urgent dels treballs de negociació per a aplicar els Acords de Minsk .

En relació amb **Líbia**, els caps d'estat o de govern han afirmat que la pau i l'estabilitat a llarg termini d'aquest país constitueixen una prioritat compartida, i han reiterat el seu suport al procés polític dirigit per les Nacions Unides.

El Consell Europeu ha manifestat la seua profunda preocupació per les activitats de perforació **il·legal que Turquia està realitzant** en el Mediterrani oriental, i ha subratllat les conseqüències negatives que aquestes accions tenen en tots els aspectes de les relacions entre la UE i Turquia.

Els dirigents han debatut així mateix l'Associació **Estratègica de la UE amb Àfrica**, l'ímpetu renovat de les relacions entre **la UE i el Marroc** i el traspàs pacífic del poder a la **República de Moldàvia**.

- **Ampliació de la UE:** El Consell Europeu ha confirmat les Conclusions sobre l'ampliació i el Procés d'Estabilització i Associació adoptades pel Consell el 18 de juny de 2019: el Consell acull amb satisfacció l'històric i sense precedents Acord de Prespa, i pren bona nota que la Comissió recomana iniciar les negociacions d'adhesió amb la República de Macedònia del Nord i Albània, basant-se en la seua avaluació positiva dels progressos realitzats i del compliment de les condicions establides pel Consell. Tenint en compte de l'escàs temps disponible i de la importància de l'assumpte, el Consell tornarà a tractar aquesta qüestió amb vista a arribar al més prompte possible, i com a molt tard l'octubre de 2019, a una decisió clara i concloent.

- [Cimera de l'Euro](#): la Cimera de l'Euro en formació ampliada —amb els dirigents de la UE-27— ha analitzat la situació econòmica conjuntament amb el president del Banc Central Europeu (BCE), Mario Draghi.

Els dirigents han examinat així mateix els treballs realitzats per l'Eurogrup pel que fa a l'aprofundiment de la unió econòmica i monetària (UEM). La Cimera de l'Euro ha acollit amb satisfacció els avanços realitzats per l'Eurogrup i l'ha convidat que continue treballant en tots els elements del conjunt de mesures.

- [Semestre Europeu](#): S'han debatut les recomanacions específiques per país

En relació amb els nomenaments dels alts càrrecs de la UE, van decidir prosseguir les seues converses en una altra reunió que se celebraria el 30 de juny de 2019, i que es va allargar fins al passat dia 2 de juliol en què van presentar oficialment les propostes per al nou cicle institucional:

- Ha elegit Charles **Michel** president del Consell Europeu per al període comprés entre l'1 de desembre de 2019 i el 31 de maig de 2022 i ha celebrat la decisió dels caps d'Estat o de Govern de les Parts Contractants del Tractat d'Estabilitat, Coordinació i Governança en la Unió Econòmica i Monetària la moneda de la qual és l'euro de designar Charles Michel president de la Cimera de l'Euro per al mateix període.
- El Consell Europeu ha adoptat la Decisió per la qual es proposa al Parlament Europeu Ursula **von der Leyen** com a candidata a presidenta de la Comissió Europea.
- El Consell Europeu considera que **Josep Borrell Fontelles** és el candidat adequat a Alt Representant de la Unió per a Afers exteriors i Política de Seguretat, previ acord de la presidenta electa de la Comissió.
- El Consell Europeu considera que **Christine Lagarde** és la candidata adequada a presidenta del Banc Central Europeu, una vegada es reben la recomanació i els dictàmens pertinents de conformitat amb els Tractats.

D'altra banda, en el ple de 4 de juliol, el [Parlament Europeu](#) ha elegit com a president d'aquest, per 345 vots de 667 vàlids, David **Sassoli**.

Així mateix han sigut elegits els **14 vicepresidents**:

14 VICEPRESIDENTES DEL PARLAMENTO EUROPEO

Mairead McGUINNESS	Dita CHARANZOVÁ
Pedro SILVA PEREIRA	Nicola BEER
Rainer WIELAND	Livia JÁRÓKA
Katarina BARLEY	Heidi HAUTALA
Othmar KARAS	Dimitrios PAPADIMOULIS
Ewa Bożena KOPACZ	Marcel KOLAJA
Klara DOBREV	Fabio Massimo CASTALDO

Pròxims passos: Respecte de les propostes de nomenament que ha realitzat el Consell Europeu, caldrà ajustar-se al que disposen els tractats en la matèria per a l'elecció final i nomenament. A data de tancament d'aquesta edició no s'ha produït cap nomenament més.

La pròxima reunió del Consell Europeu se celebrarà els dies 17 i 18 d'octubre.

Més informació: Vegeu els enllaços en els punts de cada bloc temàtic

❖ PRIORITATS PRESIDÈNCIA FINLÀNDIA

EU2019.FI

 Finland's Presidency
of the Council
of the European Union

A partir de l'1 de juliol i fins al final del segon semestre de 2019, Finlàndia exercirà la Presidència del Consell de la UE, succeint Romania en el càrrec (que l'ha exercida durant la primera meitat de l'any) i precedint Croàcia, que serà qui la succeísca en 2020.

Finlàndia serà la primera presidència que integre en els treballs del Consell les noves prioritats de l'Agenda Estratègica 2019-2024.

El programa que ha presentat a Brussel·les té com a lema “*Sustainable Europe-Sustainable Future*” i d'acord amb aquest se centrarà en les següents prioritats:

- **Reforçar els valors comuns i l'estat de Dret:** La UE necessita protegir les pedres angulars de la integració europea: pau, seguretat, estabilitat, democràcia i prosperitat. El respecte pels valors fonamentals és indispensable perquè la UE siga efectiva, acceptable i creïble. En el nucli del principi de l'estat de dret estan els tribunals autònoms i independents. Durant la seua Presidència, Finlàndia s'esforçarà per millorar i enfortir la caixa d'eines de l'Estat de Dret de la UE.

Finland's Presidency aims to

- find better and more efficient ways to ensure respect for the EU's common values in the member states and to forestall potential problems

- further develop the rule of law dialogue in the Council
- pursue the negotiations on making the receipt of EU funds conditional on respect for the rule of law
- fight corruption, which undermines the EU's shared foundation of values and rules, public confidence in the authorities, and sound financial management.

- **Fer una UE més competitiva i socialment inclusiva:** Les tensions en el comerç mundial, la transformació del treball, la revolució tecnològica i l'envelliment de la població plantegen desafiaments per al creixement econòmic, l'ocupació, el benestar i la prosperitat. El nostre objectiu ha de ser una UE competitiva i socialment inclusiva. El mercat únic, el lliure comerç basat en normes i la regulació actualitzada d'un alt nivell són els elements que fan a la UE competitiva col·lectivament. La UE necessita una estratègia integral a llarg termini per al creixement sostenible i la competitivitat. Al mateix temps, la UE hauria de promoure oportunitats perquè els ciutadans participen en la societat, treballen i milloren les seues habilitats. Hem de centrar-nos especialment en l'ocupació juvenil i en la inclusió entre els joves.

The key requirements for growth, wellbeing and prosperity are:

- a comprehensive single market
- wellbeing and skills
- an ambitious, open and rules-based trade policy, and
- an inclusive economic union.

1. **Reforçar la posició de la UE com a líder mundial en l'acció pel clima:** Això es pot aconseguir mitjançant l'adopció d'una estratègia climàtica a llarg termini destinada a fer que la UE siga neutral en emissions de carboni per a l'any 2050. Cal aconseguir un equilibri global entre les emissions de gasos d'efecte d'hivernacle i els embornals de carboni com més ràpidament millor. La transició a una Europa neutral al clima també pot fer que l'economia cresca més ràpidament i millore la competitivitat. En adoptar una bioeconomia i una economia circular, no solament podem trobar solucions per a ajudar a enfrontar-nos amb el canvi climàtic, sinó que també podem obrir noves oportunitats de negocis i crear ocupacions.

Finland's Presidency aims to

- continue the work on defining the key elements for the EU's long-term climate strategy for 2050 in the European Council by the end of 2019 at the latest
- encourage implementation of the energy union and promote emissions reductions
- drive forward the implementation of the Commission's updated bioeconomy strategy
- expand methods based on a circular economy into new sectors
- support a Common Agricultural Policy that can better respond to climate change
- take forward actions to implement the UN Convention on Biological Diversity
- promote the sustainable use of natural resources and foster animal welfare
- ensure that the programmes of the multiannual financial framework (2021-2027) help achieve climate objectives.

2. **Garantir la protecció global dels ciutadans:** La UE ha d'utilitzar tots els seus instruments d'acció exterior, com la diplomàcia, les operacions de gestió de crisi, la política comercial i l'ajuda al desenvolupament. La UE ha de defensar les solucions multilaterals i participar més eficaçment en la prevenció de conflictes i la mediació, sempre prestant especial atenció a les valuoses funcions que poden exercir els joves i les dones. La UE i els seus estats membres poden fer de la UE un lloc més segur per a viure, combatent la delinqüència i el terrorisme transfronterers, millorant la gestió de les fronteres i reduint les desigualtats.

Finland's Presidency aims to

- keep EU a strong, united and effective global player
- protect Europe and provide security through cooperation in security and defence
- prevent and counter hybrid threats.

Més informació

[Lloc web de la presidència](#)

[Discurs del primer Ministre](#)

❖ BREXIT: SEGUEIX ELS AVANÇOS DES DE LA NOSTRA WEB

Des de la pàgina web <http://www.europedirect.gva.es/es/web/brexit> pots seguir al detall les novetats que es produeixen respecte del Brexit. Et resumim les últimes des de la publicació de l'última alerta:

- Theresa May va anunciar la dimissió com a primera ministra
- La Comissió ha llançat una nova comunicació *preparedness*.
- El Consell Europeu de 20 i 21 de juny ha tractat el tema del Brexit en l'ordre del dia.
- El Consell, en la reunió de 9 de juliol, ha adoptat mesures de contingència relatives a l'execució i finançament del pressupost de la UE per a 2019 en cas de Brexit sense acord.

Segueix-nos per a disposar d'informació actualitzada.

II. MONOGRAFIA: INTEL·LIGÈNCIA ARTIFICIAL, UNA PRIORITAT POLÍTICA

1.- ANTECEDENTS

El terme «intel·ligència artificial» (IA) s'aplica als sistemes que manifesten un comportament intel·ligent, perquè són capaços d'analitzar el seu entorn i passar a l'acció amb la finalitat d'aconseguir objectius específics.

La IA promet transformar el nostre món, la nostra societat i la nostra indústria. El creixement de la capacitat informàtica i la disponibilitat de dades, així com els avanços en els algorismes, han convertit la IA en una de les tecnologies més estratègiques del segle XXI. És molt el que està en joc. La nostra manera d'abordar la qüestió de la IA definirà el món en el qual viurem. Enmig d'una feroç competència mundial, es requereix un marc europeu sòlid. La Unió Europea (UE) ha d'adoptar un plantejament coordinat que li permeta aprofitar al màxim les oportunitats que brinda la IA i abordar els nous reptes que comporta. La UE té la possibilitat de liderar el desenvolupament i la utilització de la IA d'una vegada i per a tots, partint dels valors i punts forts amb els quals compta.

Atés que es compta amb un ferm suport polític, convé ara centrar els esforços a garantir que **Europa siga competitiva en el panorama de la IA, amb una audàcia** inversora a l'altura del seu pes econòmic. A aquest efecte, és necessari donar suport a la investigació i la innovació per a desenvolupar la nova generació de tecnologies de IA, així com impulsar el seu desplegament a fi de garantir que les empreses –en particular les petites i mitjanes empreses, que constitueixen el 99% del teixit empresarial de la UE– estiguen en condicions d'adoptar la IA.

D'altra banda cal garantir que **ningú es quede ressagat respecte de la transformació digital**. La IA està modificant la naturalesa del treball: es crearan noves ocupacions, mentre que uns altres desapareixeran i la major part patirà transformacions. La modernització de l'educació, en tots els nivells, ha de ser una prioritat per als governs. S'han de brindar a tots els europeus oportunitats per a adquirir les competències que necessiten.

A més, **les noves tecnologies han d'estar basades en valors**. Com ocorre amb qualsevol tecnologia transformadora, algunes aplicacions de la IA poden plantejar nous problemes de caràcter ètic i jurídic. Per tant, la UE ha d'assegurar-se que la IA es desenvolupe i aplicació en un marc adequat, que promoga la innovació i respecte dels valors i drets fonamentals de la Unió, així com principis ètics. La UE està en una posició preeminent per a encapçalar aquest debat a escala mundial.

Tot això permetrà a la UE afirmar la seua diferència i liderar un plantejament respecte a la IA que beneficie les persones i la societat en el seu conjunt.

2.- ACCIONS DE LES INSTITUCIONS EUROPEES EN MATÈRIA D'INTEL·LIGÈNCIA ARTIFICIAL

Un dels punts de partida d'aquesta nova prioritat política ho constitueix la [Comunicació de la Comissió del 13 de setembre de 2017](#) «Invertir en una indústria intel·ligent, innovadora i sostenible: Estratègia renovada de política industrial de la UE, en la qual es destaca **el paper instrumental de la intel·ligència artificial en la modernització de la indústria** de cara a l'era digital.

Posteriorment el tema va ser abordat pels líders polítics de la UE tal com es reflecteix en [les Conclusions adoptades en el Consell Europeu en la seua reunió del 19 d'octubre de 2017](#), on es va posar en relleu la **necessitat de desenvolupar un plantejament a escala europea respecte de la intel·ligència artificial**.

El tema es va convertir en prioritat i va tornar a ser tractat en el Consell de Competitivitat tal com es va reflectir en [les Conclusions del Consell del 12 de març de 2018 sobre l'estratègia de política industrial de la UE per a la competitivitat, el creixement i la innovació](#), en les quals es va destacar que les **empreses han de centrar-se constantment en el desenvolupament innovador** i en l'assimilació de tendències clau orientades al futur, inclosa la intel·ligència artificial.

El Dia Digital de 2018 (10 d'abril) va ser una data especial amb la Declaració ministerial de cooperació signada per tots els estats membres, Noruega i Suïssa. A partir d'ací, [la Comissió va començar a treballar amb els estats membres entorn d'un pla coordinat sobre IA](#). El debat es va produir en el marc de l'actual plataforma europea d'iniciatives nacionals per a la digitalització de la indústria, amb vista a concertar el pla abans de finals de 2018. Els **principals objectius** perseguits serien [maximitzar els efectes de les inversions en l'àmbit nacional i de la UE, fomentar les sinergies i la cooperació a través de la Unió, intercanviar les millors pràctiques i definir col·lectivament el camí a seguir per a aconseguir que la UE en el seu conjunt pugua competir mundialment](#).

Uns pocs dies després, el 25 d'abril de 2018 es publica la [Comunicació de la Comissió "Inteligencia artificial per a Europa"](#). En aquesta Comunicació s'exposen una sèrie de mesures encaminades a posar la intel·ligència artificial al servei dels ciutadans europeus i a impulsar la competitivitat d'Europa en aquest camp. La Comissió proposa ací un triple enfocament que reforce la inversió pública i privada en IA, anticipe els canvis socioeconòmics i garantisca un marc ètic i jurídic adequat. Aquesta iniciativa és la resposta a la petició dels líders europeus d'un enfocament europeu en matèria de IA.

Aquest enfocament pretén:

3. Reforçar l'ajuda financera i fomentar l'adopció de la IA pels sectors públic i privat.

La UE (sectors públic i privat) ha d'incrementar les inversions en investigació i innovació sobre IA en almenys 20000 milions EUR d'ací a la fi de 2020. Per a donar suport a aquests esforços, la Comissió augmentarà la seua inversió fins a 1500 milions EUR per al període 2018-2020 en Horitzó 2020. S'espera que aquesta inversió genere fons addicionals de 2500 milions EUR procedents de les associacions publicoprivades. Es donarà suport al desenvolupament de la IA en sectors clau, es connectaran i reforçaran els centres d'investigació sobre IA en tota Europa i es fomentaran els assajos i l'experimentació. La Comissió donarà suport també el desenvolupament d'una «plataforma de IA a la carta» que brindarà a tots els usuaris un accés als recursos de IA pertinents a la UE.

A més, es mobilitzarà el Fons Europeu per a Inversions Estratègiques a fi de facilitar a empreses establides i de nova creació un suport addicional per a invertir en IA.

La Comissió també proposa legislació dirigida a facilitar la posada en comú i reutilització de dades. Una proposta que inclou dades dels serveis d'utilitat pública i medi ambient, així com les dades d'investigació i sanitaris.

4. Preparar-se per als canvis socioeconòmics originats per la IA.

Com hem dit amb l'arribada de la intel·ligència artificial es crearan nombrosos llocs de treball, però uns altres desapareixeran i la majoria patirà transformacions. Per aquest motiu, la Comissió insta els estats membres a modernitzar els seus sistemes d'educació i formació i facilitar les transicions en el mercat laboral recolzant-se en el Pilar europeu de drets socials. Les propostes del pròxim marc financer pluriennal de la UE (2021-2027) inclouran un major suport a la formació en competències digitals avançades, inclosos coneixements específics de IA.

5. Garantir un marc ètic i jurídic adequat.

Com ocorre amb qualsevol tecnologia transformadora, la intel·ligència artificial pot suscitar nous problemes de caràcter ètic i jurídic, relatius a la responsabilitat o la presa de decisions potencialment esbiaixades. La Comissió es va comprometre a presentar unes directrius ètiques sobre el desenvolupament de la IA per a finals de 2018.

Dos mesos més tard, al juny de 2018, la Comissió va nomenar un [grup d'experts d'alt nivell sobre Intel·ligència artificial](#), que encarregats de tractar els diferents aspectes relacionats amb aquesta matèria de cara a delimitar la seua implementació en sòl europeu. En total, són 52 les persones triades -entre elles, l'espanyola Cristina San José, *Chief Data Strategist* del Grup Santander i Lorena Jaume-Palasi, – procedents de diverses àrees la missió de les quals és elaborar recomanacions sobre el desenvolupament futur d'aquesta política i sobre els reptes ètics, legals i socials connectats.

Uns mesos després, el 7 de desembre de 2018, la Comissió va presentar el **Pla Coordinat d'Intel·ligència Artificial** (vegeu [Alerta núm. 7](#)). El pla exposa, de manera detallada, les actuacions que hauran de començar en 2019/2020 i prepara el terreny per a activitats en els anys següents, amb una previsió de revisió anual.

El **nou servei de coneixements sobre intel·ligència artificial de la Comissió**, [AI Watch](#), prestarà la seua ajuda per a supervisar el desenvolupament d'aquesta tecnologia a Europa i l'aplicació del pla coordinat.

Aquest pla proposa actuacions conjuntes per a aconseguir una cooperació més estreta i eficient entre els estats membres, Noruega, Suïssa i la Comissió en quatre àmbits clau:

1. Maximitzar les inversions a través d'associacions

En comparació amb altres parts del món, com els estats Units i la Xina, els nivells d'inversió que es dediquen a la UE a la intel·ligència artificial són escassos i estan fragmentats. El pla preveu una major coordinació de les inversions, la qual cosa redundarà en la millora de les sinergies i en unes inversions públiques i privades per a investigació i innovació sobre la intel·ligència artificial l'import de la qual, des d'ara fins a finals de 2020, serà d'almenys 20000 milions d'euros.

Per al seu pròxim pressupost a llarg termini (2021-2027), la UE ha proposat invertir almenys 7000 milions d'euros procedents de l'Horitzó Europa i el Programa Europa Digital en IA.

Entre les actuacions conjuntes per a aconseguir l'objectiu que aquestes inversions es materialitzen cal destacar les següents:

- o Estratègies nacionals: com a molt tard a mitjan 2019 tots els estats membres hauran de comptar amb les seues pròpies estratègies.
- o Una nova associació públic-privada europea: es crearà una nova associació per a la investigació i la innovació sobre la intel·ligència artificial.
- o Un nou fons d'expansió: la Comissió prestarà el seu suport a les empreses emergents i els innovadors dedicats a la intel·ligència artificial i la cadena de

- o blocs que estiguen en les seues fases inicials, així com a les empreses que es troben en fase d'expansió.
- o Desenvolupament i connexió dels centres d'avantguarda mundial: es desenvoluparan i connectaran els centres d'excel·lència europea en matèria d'intel·ligència artificial, s'establiran instal·lacions d'assaig de referència mundial en àmbits i es fomentarà la utilització de la intel·ligència artificial en tota l'economia.

2. Creació d'espais de dades europees

Perquè la tecnologia de la intel·ligència artificial es desenvolupe cal comptar amb bases de dades grans, sòlides i segures. Juntament amb els països europeus, la Comissió crearà espais de dades comunes europeus amb la finalitat que l'intercanvi de dades a través de les fronteres siga continu, alhora que es garanteix el ple compliment del Reglament general de protecció de dades. Com a més tard a mitjan 2019, la Comissió posarà en marxa un centre de suport a l'intercanvi de dades amb la finalitat d'assessorar de manera pràctica a tots els participants europeus en l'economia de les dades.

3. Fomentar el talent, les capacitats i l'aprenentatge permanent

Perquè la intel·ligència artificial es desenvolupe i s'utilitze, és fonamental que Europa compte amb el talent suficient. Ara bé, els països de la UE s'enfronten a un dèficit de professionals de la informàtica i manquen de programes d'educació superior especialitzats en intel·ligència artificial. Per aquest motiu la Comissió, juntament amb els països europeus, dóna suport a les titulacions avançades en aquesta matèria mitjançant beques específiques. Així mateix, la Comissió continuarà donant suport a les competències digitals i l'aprenentatge permanent per al conjunt de la societat, i especialment per als treballadors més afectats per la intel·ligència artificial.

4. Desenvolupar una intel·ligència artificial ètica i de confiança

La intel·ligència artificial planteja noves qüestions ètiques, com, per exemple, la presa de decisions potencialment esbiaixades. A fi d'instaurar un clima de confiança, una cosa necessària perquè les societats accepten i utilitzen la intel·ligència artificial, el pla coordinat aspira a crear una tecnologia que respecte els drets fonamentals i les normes ètiques. Un grup d'experts europeus, que representa a la universitat, l'empresa i la societat civil, està treballant sobre les directrius ètiques per al desenvolupament i la utilització de la intel·ligència artificial.

Perquè aquest pla tinga èxit, cal portar a terme el mercat únic digital i el seu marc regulador. És indispensable que els estats membres i el Parlament Europeu resultant de les eleccions de maig arriben a un acord al més prompte possible sobre les propostes legislatives en matèria de ciberseguretat, dades obertes i el pròxim pressupost de la UE, que englobe finançament per a la investigació i la innovació, així com el desplegament de tecnologies sobre intel·ligència artificial.

Uns dies més tard, el Consell Europeu, en les Conclusions de la seua reunió dels dies 13 i 14 de desembre de 2018, va subratllar la necessitat que el mercat únic evolucione per a incorporar plenament la transformació digital, amb inclusió de la intel·ligència artificial.

Projecte AI4EU

Al començament de 2019, la primera novetat va vindre amb la posada en marxa del **Projecte AI4EU**, una plataforma de col·laboració oberta en l'àmbit de la IA. Aquest projecte aglutinarà i mobilitzarà al conjunt de l'ecosistema europeu en intel·ligència artificial amb l'objectiu d'impulsar el desenvolupament d'aquesta tecnologia a Europa. La plataforma s'anirà consolidant al llarg d'enguany. En els seus inicis aquest projecte ja aglutina 79 centres d'investigació avançada, pimes i grans empreses de 21 països que desenvolupen intel·ligència artificial, entre els quals figuren el Barcelona Supercomputing Center (BSC), la UPC, l'Institut d'Investigacions en Intel·ligència Artificial (IIIA), la Universitat Politècnica de Madrid, Atos Spain, SmartRural i la Fundació Cartiff.

El projecte liderat per l'empresa francesa THALES, rebrà una ajuda total de 20 milions d'euros per als pròxims 3 anys i comptarà amb huit projectes piloten les àrees de la robòtica, indústria, salut, mitjans, agricultura, internet de les coses, ciberseguretat i ciutadans.

A més, es crearà un **Observatori d'Ètica** per a garantir que es prioritzen els valors humans en la IA, així com la **Fundació AI4EU** per a garantir la seua sostenibilitat.

Els dies 18 i 19 de febrer de 2019 va tindre lloc el Consell de Competitivitat. Durant aquest, els ministres van mantenir un debat d'orientació sobre l'impacte de la intel·ligència artificial en la

competitivitat de la indústria de la UE i van adoptar unes [Conclusions](#) sobre aquest tema, entre les quals cal destacar l'aposta per:

- augmentar de la inversió per a aquesta partida.
- reforçar l'excel·lència, a causa de l'alta competència amb tercers països que pretenen prendre la iniciativa
- potenciar la tecnologia i la innovació, així com les sinergies amb altres temàtiques com per exemple amb l'espai.
- facilitar la incorporació de la IA a les pimes, així com la creació de centres d'innovació i excel·lència.
- desenvolupar bases de dades obertes.
- intercanviar bones pràctiques entre estats membres.
- potenciar l'educació per al desenvolupament de capacitats i per a un canvi de mentalitat en les persones.
- desenvolupar guies ètiques.

El dia 8 d'abril de 2019, el Grup d'Independent d'Experts d'Alt Nivell va presentar "[Les directrius ètiques per a una IA fiable](#)", així com els pròxims passos per a generar confiança en la intel·ligència artificial continuant el treball del grup d'experts d'alt nivell i convida a la indústria, instituts d'investigació i autoritats públiques a aprovar la llista detallada d'avaluació elaborada pel grup d'experts d'alt nivell, que complementa les directrius

En l'àmbit ètic, es planteja un enfocament en **tres etapes**:

1. Establiment dels requisits essencials per a aconseguir una intel·ligència artificial fiable

- Intervenció i supervisió humanes: els sistemes d'intel·ligència artificial han de facilitar societats equitatives, donant suport a la intervenció humana i els drets fonamentals, i no disminuir, limitar o desorientar l'autonomia humana.
- Robustesa i seguretat: la fiabilitat de la intel·ligència artificial requereix que els algorismes siguin prou segurs, fiables i sòlids per a resoldre errors o incoherències durant totes les fases del cicle de vida útil dels sistemes d'intel·ligència artificial.
- Privacitat i gestió de dades: els ciutadans han de tindre ple control sobre les seues pròpies dades, al mateix temps que les dades que els concerneixen no han d'utilitzar-se per a perjudicar-los o discriminar-los.
- Transparència: ha de garantir-se la traçabilitat dels sistemes d'intel·ligència artificial.
- Diversitat, no discriminació i equitat: els sistemes d'intel·ligència artificial han de tindre en compte el conjunt de capacitats, competències i necessitats humanes, i garantir l'accessibilitat.

- Benestar social i mediambiental: els sistemes d'intel·ligència artificial han d'utilitzar-se per a millorar el canvi social positiu i augmentar la sostenibilitat i la responsabilitat ecològiques.
- Rendició de comptes: han d'implantar-se mecanismes que garantisquen la responsabilitat i la rendició de comptes dels sistemes d'intel·ligència artificial i dels seus resultats.

2. Fase pilote a gran escala amb els socis (fins a l'1 de desembre de 2019)

A partir del 26 de juny s'ha iniciat una avaluació a través d'un procés pilot, en el qual els diferents *stakeholders* han sigut convidats a provar la llista d'avaluació i proposar millores a través

- D'una avaluació oberta o anàlisi quantitativa oberta a quants es registren en la fase pilot.
- Entrevistes en profunditat amb organitzacions representatives de diferents sectors.
- Possibilitat de mostrar bones pràctiques a través de l'[European AI Alliance](#), a la qual poden adherir-se empreses, administracions públiques i organitzacions.

3. Creació de consens internacional per a la intel·ligència artificial centrada en l'ésser humà

La Comissió vol portar el seu enfocament sobre l'ètica de la intel·ligència artificial a l'escena mundial, ja que les tecnologies, les dades i els algorismes no coneixen fronteres. A tal fi, la Comissió reforçarà la cooperació amb socis afins, com el Japó, el Canadà o Singapur, i continuarà exercint un paper actiu en les discussions i iniciatives internacionals, inclosos el G7 i el G20. En la fase pilot també participaran empreses d'altres països i organitzacions internacionals.

Pròximes accions en matèria d'Intel·ligència artificial

Després de la fase pilot, a principis de 2020, el Grup d'experts en intel·ligència artificial revisarà les llistes d'avaluació per als requisits clau, basant-se en la informació rebuda. Partint d'aquesta revisió, la Comissió avaluarà els resultats i proposarà les pròximes etapes.

III. NOTICIES

❖ REUTILITZACIÓ DE L'AIGUA: ORIENTACIONS GENERALS DEL CONSELL

El Consell va acordar el passat 26 de juny unes orientacions generals amb vista a la negociació amb el Parlament Europeu de la proposta de Reglament de la Comissió Europea sobre el millor ús d'aigües residuals.

Aquesta proposta es va tractar en profunditat en l'[Alerta núm. 4 de 2018](#), i el seu contingut es pot consultar en aquest enllaç: [COM\(2018\) 337](#). La Comissió Europea va adoptar la proposta de Reglament sobre els requisits mínims per a la reutilització de l'aigua el 28 de maig de 2018, en el context de les mesures necessàries per a posar en pràctica el Pla d'acció per a l'economia circular. El Parlament Europeu va aprovar la seua posició sobre la proposta el 12 de febrer de 2019.

L'aigua és un recurs limitat. Les creixents necessitats de la població i el canvi climàtic faran que la disponibilitat d'aigua en la quantitat i amb la qualitat suficient es convertisca en un desafiament encara més gran en el futur a Europa. En particular, la captació excessiva d'aigua per al reg agrícola, encara que també per a l'ús industrial i per al desenvolupament urbà, és una de les principals amenaces. La UE ha pres noves mesures per a reduir el risc d'escassetat d'aigua per al reg dels cultius. Les noves normes ajudaran Europa a adaptar-se a les conseqüències del canvi climàtic. El Reglament, del tot concorde amb el concepte de l'economia circular, **millorarà la disponibilitat d'aigua i fomentarà la seua utilització eficient**. Garantir que hi haja suficient aigua disponible per al reg agrícola, en particular durant les onades de calor i les sequeres més intenses, pot ajudar a evitar la pèrdua de collites i l'escassetat d'aliments.

Algunes de les novetats que ha introduït aquest document són:

- El Consell ha optat per deixar un marge de flexibilitat als estats membres a l'hora de decidir si volen utilitzar o no aquest tipus de recursos hídrics per al reg. Un estat membre podrà decidir que la utilització d'aigua regenerada per al reg agrícola no és una solució adequada en part o en la totalitat del seu territori.
- La proposta estableix requisits estrictes pel que fa a la qualitat de l'aigua regenerada i a la supervisió d'aquesta qualitat, a fi de garantir la protecció del medi ambient i de la salut humana i animal.

- Han afegit per això una clàusula que obliga la Comissió a avaluar la necessitat de revisar els requisits mínims de qualitat de l'aigua regenerada, atenent per a això als resultats d'una avaluació de l'aplicació d'aquest reglament o sempre que així ho exigisquen nous coneixements científics i tècnics.

Pròxims passos. L'orientació general acordada el mes de juny constitueix el mandat del Consell per a les negociacions amb el Parlament Europeu. Està previst que les negociacions tripartides comencen durant la presidència finlandesa, és a dir, el segon semestre d'enguany i d'acord amb el procediment legislatiu ordinari.

Font imatge: Comissió Europea

Més informació:

Vídeo <https://www.consilium.europa.eu/es/press/press-releases/2019/06/26/water-reuse-for-agricultural-irrigation-council-adopts-general-approach/>

-Document d'orientacions generals: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10278-2019-INIT/en/pdf>

❖ DOCUMENT PROVISIONAL DE VIATGE: NOVA REGULACIÓ

El passat dia 20 de juny, el DOUE publicava la [Directiva UE 2019/997, del Consell](#), de 18 de juny de 2019, per la qual s'estableix un document provisional de viatge de la UE, i es deroga la Decisió 96/409/PESC.

Aquesta directiva actualitza les normes, el format i els elements de seguretat del document provisional

de viatge (DPV), definit en l'article 3 com: "un document de viatge que haurà de ser emés per un Estat membre a un ciutadà no representat en un tercer país, per a un viatge únic a l'Estat membre de nacionalitat o residència del ciutadà, segons ho sol·licite el ciutadà, o excepcionalment, a una altra destinació". Per exemple: un ciutadà espanyol viatja a un tercer país en el qual no hi ha representació consular espanyola i perd o li roben el passaport. El ciutadà espanyol, malgrat no poder acudir a l'ambaixada o consolat espanyol en aquest país, ja que no n'hi ha, pot acudir a qualsevol altra ambaixada o consultat d'un altre Estat membre, i l'atendran igualment.

El document provisional de viatge és un document vàlid per a un únic viatge que permet al titular tornar al seu país d'origen (o, excepcionalment, a una altra destinació) quan no tinga accés als seus documents regulars de viatge, per exemple perquè han sigut robats o s'han perdut. Els ciutadans no representats hauran de poder sol·licitar un DPV de la UE en l'ambaixada o el consolat de qualsevol Estat membre. L'Estat membre que preste assistència al ciutadà verificarà amb l'Estat membre del sol·licitant la nacionalitat i la identitat d'aquest. Aquestes consultes entre estats membres haurien d'efectuar-se al més prompte possible, en un termini de no més de cinc dies.

Serà vàlid durant el període necessari per a efectuar el viatge i, excepte en circumstàncies excepcionals, la validesa no podrà ser superior a quinze dies naturals. Per motius de seguretat haurà de ser retornat a les autoritats una vegada haja tornat a casa.

Pròxims passos: aquesta directiva entrarà en vigor als 20 dies de la publicació, és a dir, el dia 20 de juliol. La Comissió adoptarà posteriorment actes d'execució que contindran especificacions tècniques complementàries. Els estats membres disposaran de dos anys per a adoptar aquestes especificacions tècniques addicionals, així com qualsevol legislació i disposicions necessàries per al compliment de la directiva. Començaran a aplicar les mesures acordades, transcorreguts trenta-sis mesos des de l'adopció de les especificacions tècniques addicionals.

Informació addicional: [què és la protecció consular. Enllaç a les nocions bàsiques](#)

❖ [DIRECTIVA \(UE\) 2016/800](#) SALVAGUARDA DE MENORS: ENTRADA EN VIGOR

El passat 11 de juny va entrar en vigor la [DIRECTIVA \(UE\) 2016/800](#), del

[Parlament Europeu i del Consell](#), d'11 de maig de 2016, relativa a les garanties

processals dels menors sospitosos o acusats en els processos penals, última del paquet de sis, proposat per la Comissió el 27 de novembre de

2013, que garantien els drets processals de les persones en tota la UE.

És l'última a entrar en vigor després de fer-ho la Directiva d'accés a l'assistència jurídica, el contingut de la qual pots consultar en la nostra

[Alerta setembre-octubre de 2016](#).

En concret, aquesta directiva de garanties especials per a menors introdueix les mesures següents:

- Que les garanties processals s'apliquen als xiquets des del moment en què són sospitosos o acusats d'haver comés un delicte.
- Que els xiquets no poden renunciar al dret a ser assistits per un advocat, ja que existeix un alt risc que no entenguen la conseqüència de les seues accions; l'accés obligatori a un advocat és la mesura fonamental de la proposta de directiva.
- Que els xiquets són assistits pels seus pares o altres persones apropiades quan són arrestats, i que tant els xiquets com els seus pares estan informats dels seus drets.
- Que la seua situació i les seues necessitats personals i familiars s'avaluen adequadament abans del judici i que els xiquets reben un examen mèdic en cas de ser privats de llibertat.
- Que durant tot el procés, l'interrogatori es porta a cap en circumstàncies que tenen en compte l'edat i el nivell de maduresa del xiquet i l'interrogatori de la policia es registra de manera audiovisual.
- Que els xiquets no poden ser jutjats en la seua absència, per a garantir que no puguin ser declarats culpables sense haver tingut l'oportunitat de refutar els motius d'aquesta convicció.
- Que les autoritats judicials que s'ocupen dels xiquets reben formació especialitzada.

- Que la privacitat del xiquet està protegida per a facilitar la reintegració en la societat, per exemple assegurant que els procediments en principi no estiguen oberts al públic.

Pròxims passos. Aquesta directiva sobre garanties per a menors, juntament amb les altres tres aprovades anteriorment sobre drets processals (assistència d'un lletrat, presumpció d'innocència i dret a assistència jurídica) són aplicables en tots els estats membres excepte a Irlanda, Regne Unit i Dinamarca.

El termini de transposició d'aquesta directiva a l'ordenament jurídic intern de cada estat membre finalitzava l'11 de juny d'enguany.

A més tardar l'11 de juny de 2022, la Comissió presentarà al Parlament Europeu i al Consell un informe en el qual avaluarà en quina mesura els estats membres han pres les mesures necessàries per a complir aquesta directiva, en el qual s'inclourà una avaluació de l'aplicació de l'article 6, i que anirà acompanyat, si és necessari, de propostes legislatives.

Font imatges: Comissió Europea

Més informació: Child friendly justice: https://ec.europa.eu/info/policies/justice-and-fundamental-rights/rights-child/child-friendly-justice_en

❖ UNIÓ DE L'ENERGIA: VISIÓ POLÍTICA PER A LA PRÒXIMA LEGISLATURA

Després de l'adopció [el maig passat](#) i entrada en vigor del Paquet d'Energia neta proposat per la Comissió Europea en 2016 (Vegeu Alertes núm. 6 i [Alerta novembre-desembre 2016](#)), el Consell ha adoptat el 25 de juny unes [Conclusions](#) sobre el futur dels sistemes energètics de la Unió de l'Energia amb la finalitat d'assegurar la transició energètica i la consecució dels objectius d'energia i clima fins a 2030 i més enllà. En aquestes conclusions es defineixen les prioritats i els principis polítics per a l'elaboració de les futures polítiques destinades a garantir la transició energètica cap a un **sistema energètic assequible, segur, competitiu, fiable i sostenible**.

Com a part dels preparatius de la pròxima legislatura, en les Conclusions **s'insta la Comissió que**, quan presente noves propostes legislatives, **prenga en compte els principis destacats** en el text, i en especial:

- La promoció del desenvolupament de xarxes energètiques fiables i rendibles respectant les prioritats següents:

- Impulsar el desenvolupament de les [interconnexions transfrontereres](#) per a aconseguir els objectius 2020 i 2030 (10% i 15% d'interconnexió elèctrica respectivament), també dels projectes que resulten crucials per a connectar i integrar els sistemes dels estats membres i resoldre els colls de botella intraestatals, promovent l'emmagatzematge d'energia, l'expansió de la xarxa, la generació flexible, les tecnologies de conversió d'electricitat, l'acoblament sectorial i les solucions de gestió de la demanda a través de sistemes de mesurament intel·ligents.
- Facilitar una major [electrificació](#) de l'economia; especialment, en àmbits que generen elevades emissions, com el transport i la indústria.
- Explotar el considerable potencial per al desplegament de la [calor renovable](#), la calor residual i la producció combinada de calor i electricitat d'elevada eficiència en els àmbits de la calefacció i la refrigeració, especialment en la calefacció i la refrigeració urbanes.
- Promoure el desenvolupament d'una infraestructura per a l'[electromobilitat](#), els [combustibles renovables](#) i altres combustibles alternatius, com ara l'hidrogen, el biogàs i els combustibles sintètics, de conformitat amb la Directiva 2014/94 sobre una infraestructura per als combustibles alternatius, com la infraestructura de recàrrega per als vehicles elèctrics en àmbits públics i privats en tota la UE.
- Analitzar el paper de les infraestructures existents, amb la finalitat de garantir una transició energètica rendible i evitar els efectes de saturació i els actius obsolets, així com d'optimitzar l'ús de les infraestructures existents i les interconnexions disponibles,

maximitzant l'ús de la integració del mercat, l'acoblament sectorial i la cooperació regional.

- Garantir la protecció de les infraestructures crítiques d'energia i la seua ciberseguretat.

- La promoció del desenvolupament i del desplegament de tecnologies innovadores

- La promoció de l'acoblament i la integració sectorials

També s'insta a la Comissió que realitze una anàlisi de les tecnologies d'integració i acoblament sectorials i reflexione sobre els esforços necessaris per a aconseguir els objectius energètics i climàtics de la UE en el context d'eventuals revisions de les normes de la UE sobre ajudes estatals.

Pròxims passos: correspon ara a la nova Comissió posar en pràctica aquesta visió quan faça noves propostes en matèria d'energia.

❖ MAJOR TRANSPARÈNCIA EN LA CADENA ALIMENTÀRIA.

La Comissió europea va presentar el mes de maig passat una proposta de reglament d'execució per a millorar la transparència en la manera de comunicar els preus al llarg de la cadena alimentària. Aquesta nova norma s'emmarca en el treball que, des de 2016, ve desenvolupant la Comissió europea després de la creació del Grup operatiu sobre mercats agrícoles. Ja hem informat anteriorment de mesures preses respecte a la cadena alimentària, com l'article dedicat en la nostra [Alerta 2](#) de 2018 a les pràctiques deslleials i que pots consultar [en aquest enllaç](#)

Malgrat que els preus, en el mercat agrícola d'origen, estan clars i poden ser controlats, quan aqueix mateix producte se salta els intermediaris o les empreses de transformació i arriba al comerç minorista, aquest control ja no es pot realitzar. Aquesta situació no solament afecta els consumidors, sinó també els mateixos agricultors, que no entenen les evolucions del preu del producte i se senten indefensos enfront d'aquests canvis.

Els estats hauran de recollir les dades sobre preus i mercats, de la mateixa forma que recullen dades per a la informació de mercat que es realitza a la Comissió europea. Els productes afectats són la carn, els ous, els productes lactis, les fruites, les hortalisses, els cultius herbacis, el sucre i l'oli d'oliva.

Per a més informació:

https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/initiatives/ares-2018-5108370_en#*isc-2019-03111

❖ UNIÓ DELS MERCATS DE CAPITALS: FINANÇAMENT PARTICIPATIU

El passat 26 de juny es va publicar la posició del Consell respecte a l'accés a les plataformes de finançament participatiu, dins de la temàtica de la Unió dels Mercats de Capitals.

Els inicis d'aquesta regulació es troben tant en la proposta de Reglament relatiu als proveïdors europeus de serveis de finançament participatiu (PSFP) per a empreses [COM(2018) 113], de data 08 de març de 2018, com en la proposta de modificació de la Directiva 2014/65/EU (Directiva MIF), relativa als mercats d'instruments financers, que ja van ser tractades en profunditat en la nostra [Alerta núm. 2 d'abril de 2018](#)

La posició del Consell:

- elimina els obstacles per a les plataformes de finançament participatiu que operen a escala transfronterera;
- estableix normes adaptades per a les empreses de finançament participatiu de la UE en funció de si proporcionen el seu finançament en forma de préstec o d'inversió (a través d'accions i bons emesos per l'empresa que recapta fons);
- estableix un conjunt comú de requisits prudencials, d'informació i de transparència per a garantir un alt nivell de protecció dels inversors;
- defineix normes comunes d'autorització i supervisió per a les autoritats nacionals competents.

Pròxims passos: el Consell va aprovar la seua posició en primera lectura el 27 de març de 2019. Tots dos colegisladors estan ara en condicions d'iniciar negociacions tripartides.

❖ INICIATIVA, UNIVERSITATS EUROPEES: SELECCIÓ

El passat dia 26 de juny de 2019, la Comissió Europea va anunciar el nom de les universitats seleccionades per a formar part de la nova iniciativa del programa Erasmus+, per a la creació de 17 universitats europees.

Aquesta iniciativa és considerada com un dels passos més importants de la Unió Europea en matèria d'educació, dirigit a la creació d'un espai europeu d'educació que millore la qualitat de l'ensenyament superior i la cooperació entre universitats. Per a aprofundir sobre aquest paquet de mesures que va presentar la Comissió, podeu consultar aquest [article de la nostra alerta 4 de juliol de 2018](#).

Per a això, aquestes aliances transnacionals d'universitats hauran de promoure els valors i la identitat europeus i compartir una estratègia a llarg termini centrada en la sostenibilitat i l'excel·lència.

Les aliances hauran d'oferir plans d'estudis impartits conjuntament en un campus interuniversitari, amb un alt nivell de mobilitat en tots els nivells de l'estudi. Així, els socis de l'aliança podran treballar en equips interdisciplinaris per a afrontar els problemes més importants als quals s'enfronta Europa en l'actualitat.

Malgrat que inicialment estava previst que foren 12 les aliances seleccionades, finalment, la Comissió n'ha seleccionat 17 de les 54 sol·licituds rebudes, les quals passaran a ser les primeres universitats europees. Això ha sigut possible gràcies a un increment del pressupost inicial, que va passar dels 65 milions d'euros als 85. D'aquesta manera, finalment participaran 114 universitats de 24 estats membres.

Es tracta de la primera convocatòria d'aquesta iniciativa, que servirà per a posar a prova la idea creada al voltant de les universitats europees. No obstant això, està previst que s'incremente el pressupost destinat a aquesta iniciativa en el pròxim pressupost de la Unió Europea a llarg termini (2021-2027), per la qual cosa es realitzaran més convocatòries en el futur.

Cada una d'aquestes aliances està composta per una mitjana de 7 universitats de tot el territori de la Unió Europea. En el nostre cas, la Comunitat Valenciana disposa de dues universitats seleccionades. Aquestes són:

- Universitat de València, que forma part de l'aliança FORTHEM (*Fostering Outreach within European Regions, Transnational Higher Education and Mobility*), juntament amb universitats d'altres ciutats europees com ara les de Magúncia o Palerm.

- Fundació Universitat Catòlica de València Sant Vicent Màrtir, que forma part de l'aliança CONEXUS (*European University for Smart Urban Coastal Sustainability*), juntament amb universitats d'altres ciutats europees com són les d'Atenes o Bucarest.

A més, dins del territori espanyol han sigut seleccionades unes altres 9 universitats en el si de diferents aliances, tal com es pot observar a continuació. El quadre complet és:

UNIVERSITAT	ALIANÇA
Universitat de València	FORTHEM
Fund. Univ Catòlica Sant Vicent Màrtir	CONEXUS
U. Complutense de Madrid	1EUROPE
U. Autònoma de Madrid	CIVIS
U. Carlos III de Madrid	YUFE
U. de Barcelona	CHARMEU
U. Autònoma de Barcelona	ECIUn
U. Pompeu Fabra	EUTOPIA
U. Politècnica de Catalunya	UNITE!
U. de Cadiz	SEA-EU
U. de Granada	ARQUS

Finalment, en [l'enllaç següent](#) podeu trobar tota la informació relativa a l'actual convocatòria, que podrà servir d'orientació per a preparar una convocatòria futura, així com per a conèixer les aliances actuals i les universitats que les componen.

Pròxims passos: en aquest context, està previst que s'incremente el nombre d'universitats europees fins a aconseguir-ne 20 l'any 2024, i cap a la creació d'un espai europeu d'educació l'any 2025.

IV. QUALITAT DE L'AIRE: ESTACIONS DE MESURAMENT

El Tribunal de Justícia de la Unió Europea (d'ara en avant TJUE) ha decidit, en la seua sentència de data 26 de juny de 2019 en l'assumpte C-723/17 Lies Craeynest i altres/Brussels Hoofdstedelijk Gewest i uns altres, que els òrgans jurisdiccionals nacionals tenen la competència de controlar la correcta ubicació de les estacions de mesurament (punts de mostreig) de la qualitat de l'aire i, si no és així, adoptar qualsevol mesura necessària per a garantir que se situen complint els criteris establits en la Directiva 2008/50/CE, relativa a la qualitat de l'aire ambient i a una atmosfera neta a Europa. La sentència estableix, a més, que per a declarar la superació d'un valor límit per a la mitjana per any, hi ha prou que es registre un grau de contaminació superior a aqueix valor únicament en un punt de mostreig aïllat.

La petició de decisió prejudicial se suscita en el context d'un litigi davant el Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg Brussel (Tribunal Neerlandòfon de Primera Instància de Brussel·les, Bèlgica), entre quatre habitants de la Regió de Brussel·les-Capital i ClientEarth VZW (associació sense ànim de lucre anglesa amb un centre d'activitat a Bèlgica), d'una banda, i Brussels Hoofdstedelijk Gewest (Regió de Brussel·les-Capital, Bèlgica) i Brussels Instituut voor Milieubeheer (Institut per a la Gestió del Medi Ambient de Brussel·les, Bèlgica), per una altra, en relació amb l'obligació d'elaborar un pla de qualitat de l'aire per a la zona de Brussel·les (Bèlgica) i d'instal·lar els punts de mostreig legalment exigits per a controlar la qualitat de l'aire.

En la seua sentència, el TJUE assenyala que la Directiva 2008/50 estableix regles detallades quant a l'ús i ubicació de les estacions de mesurament que permeten mesurar la qualitat de l'aire en les zones i aglomeracions determinades pels estats membres.

Així mateix, manifesta que algunes de les disposicions de la Directiva estableixen obligacions clares, precises i incondicionals, de manera que els particulars poden invocar-les enfront de l'Estat. Així succeeix, en particular, amb l'obligació de situar estacions de mesurament de manera que proporcionen informació sobre la contaminació dels llocs més contaminats o fins i tot amb l'obligació de situar almenys el nombre mínim d'estacions de mesurament. Correspon als òrgans jurisdiccionals nacionals comprovar el compliment d'aquestes obligacions.

Segons el TJUE, si bé incumbeix a les autoritats nacionals competents triar, en el marc de la seua facultat d'apreciació, la ubicació concreta de les estacions de mesurament, aquesta facultat d'apreciació de cap manera significa que les decisions adoptades per aquestes autoritats en aquest context estiguen exemptes de tot control jurisdiccional, en particular a fi de verificar si no han sobrepassat els límits fixats.

En aquest context, el TJUE indica, igualment, que la ubicació de les estacions de mesurament ocupa un lloc central en el sistema d'avaluació i millora de la qualitat de l'aire que aquella estableix i que, per tant, es veuria compromés l'objecte mateix de la Directiva 2008/50 si les estacions situades en una zona o aglomeració determinada no s'hagueren situat de conformitat amb els criteris que aquella estableix.

Per això, les autoritats nacionals estan obligades a basar les seues decisions en dades científiques sòlides i a elaborar una documentació exhaustiva que pose de manifest les dades que justifiquen l'elecció de la ubicació de tots els punts de control. Aquesta documentació haurà d'actualitzar-se periòdicament a l'efecte de verificar que els criteris de selecció continuen sent vàlids.

D'altra banda, atés que el justiciable té dret que un òrgan jurisdiccional verifique si la normativa nacional i la seua aplicació s'han mantingut en els límits del marge d'apreciació establert per la Directiva 2008/50 en l'elecció de la ubicació dels punts de mostreig, l'òrgan jurisdiccional designat a aquest efecte pel dret nacional també és competent per a adoptar, respecte a l'autoritat nacional en qüestió, qualsevol mesura necessària per a garantir que aqueixos punts se situen de conformitat amb els criteris establerts en aqueixa Directiva.

Finalment, el TJUE declara que de la sistemàtica general de la Directiva 2008/50 es desprén que, a l'efecte de l'avaluació pels estats membres de l'observança dels valors límit establerts en aquesta Directiva, és determinant el grau de contaminació registrat en cada punt de mostreig individualment considerat. Per tant, la superació d'un valor límit en un únic punt de mostreig basta perquè sorgisca l'obligació d'elaborar un pla de qualitat de l'aire.

Per a més informació:

<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?jsessionid=887A6D10EEBCF9C31E36E8FB00AA7A6D?text=&docid=215512&pageIndex=0&doclang=és&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&id=744911>.

V. CONSULTES PÚBLIQUES

<u>Consultes (enllaç)</u>	Matèria	Principi	Fi
Directrius de la Xarxa Transeuropea de Transport (RTE-T) - avaluació	Transport	24/04/2019	17/07/2019
Agricultura: esquema simplificat d'aprovació de la UE (exempció per categories) per a subsidis estatals (revisió)	Agricultura i desenvolupament rural, competència	26/04/2019	19/07/2019
Carregadors estàndard per a telèfons mòbils	Mercat únic, indústria, comerç	14/05/2019	06/08/2019
Bateries sostenibles - requisits de la UE	Mercat únic, economia, medi ambient	13/06/2019	08/08/2019
Avaluació del suport a l'ocupació juvenil per la Iniciativa d'Ocupació Juvenil i el Fons Social Europeu	Ocupació, serveis socials, joventut	24/05/2019	16/08/2019
Possibilitats de pesca per a 2020 en virtut de la política pesquera comuna	Assumptes marítims i pesca	11/06/2019	20/08/2019
Emissions industrials - avaluació de les normes de la UE	Medi ambient, indústria	27/05/2019	04/09/2019
Política fiscal de la UE - avaluació dels canals de comunicació	Impostos, política fiscal	21/06/2019	13/09/2019

<u>Consultes (enllaç)</u>	Matèria	Principi	Fi
Directrius sobre ajudes estatals per a la pesca - modificació	Assumptes marítims i pesca	28/06/2019	20/09/2019
Ajudes estatals (xicotetes quantitats) - sector pesquer i piscicultura (2021-27)	Assumptes marítims i pesca	28/06/2019	20/09/2019
Ajudes estatals exemptes de bloc - sector pesquer i piscicultura (2021-27)	Assumptes marítims i pesca	28/06/2019	20/09/2019
Consulta sobre la llista de projectes candidats d'interés comú en infraestructura petrolera	Energia, medi ambient	04/07/2019	26/09/2019

*Secretaria Autonòmica amb la Unió Europea
i Relacions Externes*

Col·laboren en l'elaboració:

Daríá Terrádez
Yolanda Amat
Enrique Polanco

Ana Enguídanos
Pau Chinestra
José M. Ferrer

Ni la Comissió Europea ni la UE son responsables de la informació inclosa en aquesta publicació i tampoc de les opinions que hi figuren.

FUNDACIÓ
COMUNITAT
VALENCIANA
REGIÓ EUROPEA

cofinanciado por la Unión Europea

